

OD PIEROGÓW DO LEWANDOWSKIEGO

Na potrzeby niniejszego tekstu zapytałam się kilkoro znanych mi cudzoziemców pracujących na Uniwersytecie Warszawskim o to, z czym kojarzyła im się Polska przed ich przyjazdem do naszego kraju. Odpowiedzi były następujące: pierogi (czyli kreowanie wizerunku kraju przez pryzmat podniebienia jest trendem wciąż dominującym), Warszawa i Kraków (przyjmując, że to informacja o pięknie obu miast, a nie o ich odwiecznej rywalizacji przekracza granice państwowe), esperanto (w tym przypadku nie mogę wykluczyć, że respondent chciał zaimponować swojej przełożonej, co – muszę przyznać – mu się udało), Olga Tokarczuk (co pozwala mi myśleć, że polska kultura za granicą ma się całkiem dobrze) oraz Robert Lewandowski (prawdopodobnie najślynniejszy polski emigrant zarobkowy).

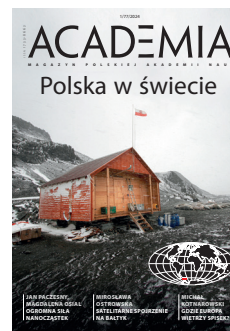
Wizja Polski w świecie w tym numerze „Academii” ma wbrew pozorom wiele punktów wspólnych z wyżej przedstawionymi odpowiedziami obywateli ze świata o skojarzenia z Polską. Potwierdzają one stwierdzenie Michała Rusinka, że kultura to nasz towar eksportowy, które zawarł w artykule otwierającym ten numer, a poświęconym dyplomacji kulturalnej Wisławy Szymborskiej. Oprócz naszych „eksportowych” pisarek ambasadorkami Polski są także liczni naukowcy i naukowczynie pracujący na całym świecie, m.in. na Antarktydzie (o bogatych tradycjach badań południowego obszaru podbiegunowego pisze Małgorzata Korczak-Abshire), w Ameryce Południowej (o polskim obserwatorium astronomicznym w Chile pisze Grzegorz Pietrzyński, a o odkryciach polskich archeologów w Peru – Wiesław Więkowski), na Bliskim Wschodzie (Zuzanna Wygnańska i Tara Steimer-Herbet opisują pracę polskich archeologów w Libanie) czy w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych (tekst o niezwyklej roli CERN jako platformie współpracy naukowej przygotował Tadeusz Lesiak).

To pielęgnowanie kultury i języka polskiego stało się spoiwem, dzięki któremu trwa społeczność polska w Brazylii – jej początki sięgają połowy XIX wieku, a o której pamięć dba Mikołaj Radomski. Choć Polacy od wieków emigrują we wszystkich kierunkach, dwie ostatnie dekady to bardzo ciekawy okres naszych wędrówek. Wejście do UE stanowiło *breaking point*, który zmienił kierunki i dynamikę procesów emigracyjnych z udziałem Polaków i Polek, o czym miałam przyjemność napisać z Dominiką Pszczółkowską. Dwudziesta rocznica członkostwa Polski w Unii przypadająca w tym roku jest dobrą okazją, by uświadomić sobie, jak bardzo to wydarzenie wpłynęło na Polskę oraz polskie społeczeństwo w kraju i poza jego granicami także w kontekście percepcji naszego kraju na świecie.

DR HAB. MAGDALENA LESIŃSKA, PROF. UW

Edward Dwurnik, *Plac Zamkowy – Zamek, drzewka*, cykl *Warszawa*, 1998, olej, płótno, 114×146 cm
Praca zamieszczona dzięki uprzejmości Fundacji Edwarda Dwurnika, dwurnik.pl

MAGAZYN
POLSKIEJ AKADEMII
NAUK

nr 1/77/2024
kwartalnik
ISSN 1733-8662
nakład: 2000 egz.

© Polska Akademia Nauk
Biuro ds. Komunikacji
i Informacji Naukowej
pl. Defilad 1
00-901 Warszawa
www.pan.pl
www.academia.pan.pl
academia@pan.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Jolanta Iwańczuk
redaktor naczelna
nauki o Ziemi
jolanta.iwanczuk@pan.pl

Daniel Sax
redaktor, tłumacz

Mariusz Gogól
nauki biomedyczne
i biochemiczne

Patrycja Strzetelska
nauki humanistyczne

Witold Zawadzki
nauki ścisłe i techniczne

Dominik Wódz
redakcja językowa

Andrzej Figatowski
grafika

Sylwia Piwowar
edycja zdjęć

Anna Bielec
koordynator projektu

RADA NAUKOWA

Marek Konarzewski
prezes PAN
(przewodniczący)

Dariusz Jemielniak
(wiceprzewodniczący)

Andrzej Buko
Katarzyna Czarnecka
Patrycja Dołowy
Paweł Golik

Janusz Jurczak
Tomasz Kapitaniak
Marek Krawczyk
Krzysztof Nowak
Anna Zawadzka

Druk:
Agencja Wydawniczo-
Poligraficzna Gimpo